

עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי

עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי מציע לסוכני הביטוח והיועצים הפנסיוניים, לרענן את זכרונם, באשר לגבולות הגיזרה בה הם רשאים לפעול ■ מומלץ לזכור כי קיים איסור על מתן ייעוץ משפטי, עריכת מסמכים בעלי אופי משפטי וייצוג משפטי לרבות במשא ומתן ■ איסור על ייצוג מול מס הכנסה ■ זהירות מגלישה לייעוץ השקעות "כולל" ■ הימנעות מהטעויות והבטחות שווא

הביטוח, שאינו עו"ד, ודרישת שכ"ט בגין ביצוע פעולה משפטית זו - יש לכאורה, ואני מבקשת לנקוט בלשון זהירה ומוקפדת, **משום הסגת גבול מקצוע עריכת הדין**. הפעולה הראויה במסגרת פעילותו כסוכן ביטוח היא **הדרכה והסבר לתובע וסיוע בהשגת המסמכים הרלוונטיים** לקראת הכנת כתב התביעה על ידי הלקוח בעצמו...". (תק 001780/06).

איסור על מתן שירותים של ייעוץ השקעות, שיווק השקעות וניהול תיקי השקעות:

בפרקטיקה ובאישור הרגולטור, סוכני ביטוח פנסיוניים ויועצים פנסיוניים עוסקים בייעוץ השקעות, במסגרת אותם מוצרים, שהם מורשים לשווק, או לייעץ לגביהם. ראו לדוגמא, האמור בסעיף 2ב5 (2) לחוזר סוכנים ויועצים מספר 2016-10-1 - העוסק במסמך ההנמקה: "בעל רישיון ימלא את מידת הסיכון המועדפת... הביטוח יכלול הסבר בכל הנוגע לקשר שבין תשואה וסיכון, המשמעותיות של רמות הסיכון השונות... כמו כן ישאל בעל הרישיון את הלקוח שאלות

הפנסיוני נקבע, כי: "הממונה רשאי לקבוע הוראות לעניין שכר והחזר הוצאות...". (סעיף 19א(א)(1) לחוק הפיקוח). אני משער, כי בעתיד הקרוב, לא תהא ברירה לרגולטור והוא יאלץ להכתיב כללים ברורים גם בנושא זה. זאת, במטרה להגן על זכויות המבוטחים, שביקשו לרכוש מוצר עם שירות, למשך כל תקופת האחריות.

כך או כך, טוב יעשו סוכני הביטוח והיועצים הפנסיוניים, אם ירעננו את זכרונם, באשר לגבולות הגיזרה בה הם רשאים לפעול. גבולות, אשר חצייתם, עלולה לעלות להם במחיר של אובדן מקור הפרנסה ואובדן החירות.

איסור על מתן ייעוץ משפטי, עריכת מסמכים בעלי אופי משפטי וייצוג משפטי לרבות במשא ומתן:

בקשר לאיסור מוחלט זה, אין צורך להרחיב ודי בלהזכיר את דבריה של כבוד השופטת **זהבה קאודרס**:

"... עם הכנת כתב התביעה על ידי סוכן

חיפוש מהיר בגוגל מעלה את התמונה הבאה: כמעט לכל סוכן ביטוח, יש כיום מחירון. ימים יגידו האם גביית תשלום בעבור שירות, תביא לשחיקת התדמית השירותית אותה מבקשים חברי לשכת סוכני הביטוח לסגל לעצמם. באמצעות קמפיינים פרסומיים בסגנון: "לא עושים ביטוח בלי סוכן ביטוח", חיבוק דרישת הממונה לקבוע אמנת שירות ויצירת בידול מהמתחרים הישירים. האם שיטת "הגם וגם" (עמלות מהיצרן ודמי שירות מהלקוח), היא זו שתסייע דווקא למתחרים, היועצים הפנסיוניים, לתפוס מקום בשוק הפנסיוני?

אולי זו ההזדמנות לה חיכו, מאז הגיחו לעולם היועצים הפנסיוניים, כבר לפני למעלה מעשור. ייאמר כי מידת הצלחתם, לשכנע את ההמונים להכניס את היד לכיס, היתה עד היום, מוגבלת למדי.

זהירות מחציית גבולות הגיזרה

מה באשר לרגולציה? בהתייחס לתחום

מנחות בכל הנוגע ליחסו לסיכון...".
ואולם, למעט האמור ובהתעלם
ממקרים חריגים, המפורטים בסעיף
3 לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ
השקעות, בשיווק השקעות ובניהול
תיקי השקעות, חל איסור על מתן
שירותים של ייעוץ השקעות, שיווק
השקעות וניהול תיקי השקעות על מי
שאינו בעל רישיון לפי חוק זה.

ההיזהר מגלישה לייעוץ השקעות "כולל"

בתקופה בה סוכני ביטוח ויועצים פנסיוניים
רבים, מגדירים עצמם "מתכננים פיננסיים",
מוטב להם לנקוט במשנה זהירות, בביצוע
מלאכתם ולהימנע מגלישה לייעוץ השקעות
"כולל", אלא אם כן הם מחזיקים ב"רישיון כפול".
יפים לעניין זה דבריו של כבוד השופט **גלעד
נויטל**: "...האחריות כלפי ציבור הלקוחות מביאה
למסקנה שלפיה, מומחיותו המקצועית של
הנאשם איננה תחליף לחובת הרישוי שבחוק
הייעוץ, שלה מטרת חשבות משל עצמה,
להגנת הלקוח ולטובתו...". (ת.פ. 4580/02).

איסור על ייצוג מול מס הכנסה:

מומלץ לשים לב לקו הדק, המפריד בין הזכות
המוקנית לכל אדם לעסוק בייעוץ מס (המצב
החוקי נכון להיום) לבין הזכות המוקנית, אך
ורק לאלה הרשאים, לפי חוק, לעסוק בייצוג
נישומים בפני רשות המסים. זה המקום להזכיר
את הוראות סעיף 236 לפקודת מס הכנסה, סעיף
9 לחוק הסדרת העיסוק בייצוג על ידי יועצי מס
וסעיפים 20 ו-21 לחוק לשכת עורכי הדין, כאשר
לפי כל הוראות אלו, בעלי הרשות לייצג נישומים
בפני רשות המסים הם: רואה חשבון, יועץ מס
מייצג ועורך דין.

הימנעו מהטעיות והבטחות שווא

נכון להיום רשות המסים אינה מתירה
לנישום לנכות הוצאות שהוציא בעבור ייעוץ
פנסיוני. בהקשר זה אוכיר את פנייתי לשר

מה לגבי הוצאות אחרות? הן צריכות לעמוד
במבחנים לפי סעיף 17 וסעיף 32 לפקודת מס
הכנסה. דהיינו, הוצאות שיצאו בייצור ההכנסה,
בשנת המס ולשם כך בלבד והן משתלבות
בתהליך הטבעי של הפקת ההכנסה ובמבנהו
הטבעי של מקור ההכנסה ומהוות חלק בלתי
נפרד מהם ■

**במסגרת המאמר מובאת דעה אישית בלבד
של כותב המאמר. בכל מקרה אין מדובר בחוות
דעת משפטית.**

האוצר - משה כחלון, מיום 21 באוגוסט 2016,
במסגרתה ביקשתי משר האוצר, כי יפעיל
סמכותו לפי סעיף 47 לפקודת מס הכנסה ויקבע
את "התנאים שבהתקיימם יראו, לענין סעיפים
3(ה), 17(א), 45 ו-47, שכר והחזר הוצאות
ששולמו ליועץ פנסיוני, כתשלומים ששולמו
לקופת גמל". מהאמור ניתן להבין, כי בכל מקרה,
הוצאות דומות ששולמו לסוכן ביטוח פנסיוני
אינן מותרות בניכוי ולא יותרו בניכוי, גם כאשר
שר האוצר יפעיל סמכותו. כך, שכלל שסוכני
ביטוח ויועצים פנסיוניים מבטיחים ללקוחותיהם
בעל פה ובכתב, כי ההוצאה תוכר לצרכי מס, הרי
שמדובר בהטעיה גמורה.